

Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend
Veldonderzoek, verkennende fase

**Weipoortseweg 90-90A,
Zoeterwoude
Gemeente Zoeterwoude**

IDDS Archeologie rapport 2089

Colofon

Projectnummer	54420218
OM-nummer	4594250100
In opdracht van	E. van der Zijden
Auteurs	A.W.E. Wilbers, S. Moerman
Redactie	R. de Boer
Versie	1.1
Status	eindversie

Autorisatie

A.W.E. Wilbers	Senior KNA Prospector	4-4-2018

Goedkeuring

dhr. K. Vennik	Gemeente Zoeterwoude	

© IDDS Archeologie
Noordwijk, april 2018
ISSN 2212-9650

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

NOORDWIJK (hoofdkantoor)

's-Gravendijkseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk

T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL

T 0318 - 69 00 22

BREDA

T 076 - 548 66 20

HOOGVEEN

T 0528 - 72 22 29

SEVENUM

T 077 - 467 05 86

www.idds.nl

SAMENVATTING:

In opdracht van E. van der Zijden zijn in maart 2018 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd in verband met de geplande (her)ontwikkeling van het plangebied aan de Weipoortseweg 90-90A in Zoeterwoude, gemeente Zoeterwoude.

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat in de ondergrond van het plangebied getijde-afzettingen met daarop veen worden verwacht. Er zijn geen aanwijzingen dat in het plangebied sprake is van hogere, bewoonbare delen zoals de crevasserug die ten oosten van het plangebied gelegen is. Voor archeologische resten van voor de ontginning van dit gebied in de Late Middeleeuwen geldt daarom een lage archeologische verwachting.

In het plangebied worden resten verwacht van een huisplaats die minimaal uit de 17^e eeuw dateert. Er kunnen sporen worden verwacht zoals ophooglagen, sporen van steenbouw (muren, vloeren, funderingen), sporen van houtbouw (palen), paalsporen, waterputten, afvalkuilen, greppels, dierbegravingen. Er kunnen vondsten worden aangetroffen bestaande uit bouw materiaal, aardewerk, metaal, natuursteen en glas. Ook kunnen organische resten worden aangetroffen zoals dierlijk bot.

Het veldonderzoek onderbouwd grotendeels het verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek. Dit verwachtingsmodel kan echter worden aangescherpt in de zin dat het grootste deel van het perceel een lage verwachting heeft omdat het oorspronkelijke veenpakket aan het maaiveld is verdwenen en nu de kleiige afzettingen van de crevasse aan het maaiveld liggen. Met name bij de plaats van de geplande nieuwbouw (boring 1) zijn alleen resten aanwezig van bijgebouwen uit de 20^e eeuw waarvan de funderingen bestonden uit beton. De archeologische verwachting rondom en onder de bestaande historische bebouwing is juist hoog. Uit het onderzoek blijkt dat er rondom en onder deze bebouwing een huisterp voorkomt waarin waarschijnlijk nog archeologische resten voorkomen van voorgangers van de huidige bebouwing en van het boerenerf. Het gaat dan om resten van funderingen, zowel van hout als baksteen, waterputten en afvalkuilen maar ook om ophooglagen met huisafval (aardewerk, bot en dergelijke). Deze archeologische waarden kunnen mogelijk inzicht geven in de allereerste bebouwing van deze terp, daar waar het kaartmateriaal niet verder terug gaat dan het begin van de 17^e eeuw.

Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat het plangebied grotendeels een lage archeologische verwachting heeft. Voor het deel van het plangebied dat ligt buiten de huisterp en de kade (zie bijlage 7) adviseert IDDS Archeologie geen aanvullend archeologisch onderzoek voor de voorgenomen civieltechnische werkzaamheden. Ook voor de voorgenomen werkzaamheden op het terrein van de huisterp adviseert IDDS Archeologie vooralsnog geen aanvullend archeologisch onderzoek. Het aanbrengen van palen onder de bestaande funderingen zal waarschijnlijk een beperkte verstoring met zich meebrengen en het aanleggen van nieuwe kabels en leidingen zal waarschijnlijk niet diep genoeg reiken om de archeologische waarden te bedreigen. Indien in het gebied van de huisterp gegraven wordt tot een diepte van 1,0 m -mv (-1,8 m NAP) of meer dan wordt aanvullend archeologisch onderzoek aanbevolen in de vorm van een archeologische begeleiding van de werkzaamheden (dat geldt ook indien er voor het aanbrengen van de paalfunderingen gegraven moet worden rondom de bestaande funderingen van het gebouw). In de kade langs de Weipoortse Vliet mag niet worden gegraven omdat dit een beschermingszone is van het waterschap (waterkering).

INHOUDSOPGAVE:

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET PLANGEBIED.....	4
1. INLEIDING	5
1.1. Onderzoekskader	5
1.2. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek	5
1.3. Ligging van het plangebied.....	5
2. BUREAUONDERZOEK	7
2.1. Werkwijze	7
2.2. Geologie, geomorfologie en bodem	7
2.3. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden	9
2.4. Historische situatie en mogelijke verstoringen	10
2.5. Huidig landgebruik.....	13
2.6. Gespecificeerd verwachtingsmodel.....	13
3. VELDONDERZOEK.....	15
3.1. Onderzoekshypothese en onderzoeksopzet	15
3.2. Werkwijze	15
3.3. Resultaten.....	15
3.4. Interpretatie.....	17
4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	18
4.1. Aanbevelingen	19
LITERATUUR EN KAARTEN	20
LIJST VAN AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN	21
BIJLAGEN	
1. Topografische kaart	
2. Archis-informatie	
3. Boorlocatie kaart	
4. Boorbeschrijvingen	
5. Periodentabel	
6. Vondstenlijst	
7. Archeologische elementen	

Administratieve gegevens van het plangebied

<i>Toponiem</i>	Weipoortseweg 90-90A
<i>Onderzoekmeldingsnummer</i>	4594250100
<i>Plaats</i>	Zoeterwoude
<i>Gemeente</i>	Zoeterwoude
<i>Kadastrale aanduiding</i>	Zoeterwoude G 162
<i>Provincie</i>	Zuid-Holland
<i>Coördinaten</i> Centrum Hoekpunten	95.690/458.090 ZO 95.705/458.040 ZW 95.625/458.075 NW 95.665/458.140 NO 95.750/458.100
<i>Oppervlakte plangebied</i>	ca. 8.360 m ²
<i>Onderzoekskader</i>	Omgevingsvergunning
<i>Uitvoerder</i>	IDDS Archeologie Contactpersoon: mevr. S. Moerman Postbus 126 2200 AC Noordwijk (ZH) Tel: 071-4028586 E-mail: smoerman@idds.nl
<i>Bevoegde overheid</i>	Gemeente Zoeterwoude Ruimtelijke Ontwikkeling Contactpersoon: dhr. K. Vennik Postbus 34 2380 AA Zoeterwoude Tel: 071-5806344 E-mail: j.h.vennik@zoeterwoude.nl
<i>Adviseur namens de bevoegde overheid</i>	Erfgoed Leiden e.o. Contactpersoon: mevr. dr. C. Brandenburgh Postbus 16113 2301 GC Leiden Tel: 071-5167959 E-mail: c.brandenburgh@erfgoedleiden.nl
<i>Beheer en plaats van documentatie en vondsten</i>	Provinciaal Depot voor Bodemvondsten Zuid-Holland Kalkovenweg 23 2401 LJ Alphen aan den Rijn
<i>Uitvoeringsdatum veldwerk</i>	26-03-2018

1. Inleiding

1.1. Onderzoekskader

In opdracht van E. van der Zijden heeft IDDS Archeologie in maart 2018 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd aan de Weipoortseweg 90-90A in Zoeterwoude, gemeente Zoeterwoude. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande nieuwbouw. De bestaande bebouwing wordt verbouwd en gerenoveerd. Achter de huidige boerderij wordt een nieuwe schuur/ garage gebouwd. De exacte verstoringsdiepte van deze nieuwbouw is nog niet bekend maar zal naar verwachting reiken tot maximaal 2,0 m –mv. De kans bestaat dat eventueel aanwezige archeologische waarden hierdoor verstoord dan wel vernietigd zullen worden. Op het bestemmingsplan ligt het plangebied in een zone met dubbelbestemming Waarde – Archeologie. Archeologisch onderzoek is noodzakelijk bij ingrepen die groter zijn dan 100 m² en dieper reiken dan 30 cm.

De huidige boerderij, schuur en brug zijn rijksmonumenten (rijksmonumentnummers 41057, 513536 en 529290-529291).

1.2. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek

De doelstelling van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Dit gebeurt aan de hand van bestaande bronnen over bekende en verwachte archeologische waarden binnen het plangebied. Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en zo nodig aanvullen van de gespecificeerde verwachting. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap in het plangebied, voor zover deze vormeenheden van invloed kunnen zijn geweest op de bruikbaarheid van de locatie door de mens in het verleden. Op basis van de resultaten van het onderzoek kunnen kansarme zones van het plangebied worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd voor behoud of voor vervolgonderzoek. Om deze doelstelling te kunnen realiseren, wordt op de volgende vragen een antwoord gegeven:

- Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de locatie?
- Hoe is de bodemopbouw in het plangebied en in welke mate is deze nog als intact te beschouwen?
- Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied? Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?
- Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?
- Hoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, kunnen er toch archeologische indicatoren worden aangetroffen. Indien deze worden aangetroffen, dan gelden tevens de volgende vragen: wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting van het plangebied?
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?

Het archeologisch bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek zijn uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 4.0 (Centraal College van Deskundigen 2016), en het Plan van Aanpak (PvA; Moerman 2018).

Voor de in dit rapport gebruikte geologische en archeologische tijdsaanduidingen wordt verwezen naar Bijlage 5. Afkortingen en enkele vaktermen worden achterin dit rapport uitgelegd (zie lijst van afkortingen en begrippen).

1.3. Ligging van het plangebied

De ligging van het (her) in te richten gebied, ofwel het plangebied, is weergegeven in Bijlage 1. Het plangebied ligt aan de Weipoortseweg, aan de oostzijde van de Weipoortse Vliet. Het plangebied heeft een oppervlakte van ca. 8.360 m² en een maaiveldhoogte tussen -2,2 en 0,2 m NAP. De exacte ligging en contouren van het plangebied zijn nader weergegeven in Bijlage 3 en Figuur 1.

Om tot een gespecificeerde verwachting voor het plangebied te komen, is niet alleen gekeken naar bekende gegevens over het plangebied zelf maar ook naar de omgeving. Voor het totale onderzochte gebied, oftewel het onderzoeksgebied, is als begrenzing een straal van 800 m rondom het plangebied gekozen. De straal van 800 m is dusdanig gekozen zodat diverse eerder uitgevoerde archeologische onderzoeken op een vergelijkbare ondergrond als het plangebied worden meegenomen.

Figuur 1. Het plangebied (rood omlijnd) op een recente luchtfoto (bron: google.nl/maps).

2. Bureauonderzoek

2.1. Werkwijze

Tijdens het bureauonderzoek zijn gegevens verzameld over het onderzoeksgebied. Er is gekeken naar bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden, uitgevoerde archeologische onderzoeken, de fysieke kenmerken van het oude en huidige landschap en naar informatie over bodemverstoringen. Er is gebruik gemaakt van de verwachtingskaart van de gemeente Zoeterwoude (Sueur *et al.* 2012) en van het Archeologisch Informatie Systeem (Archis3) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Aanvullende historische informatie is verkregen uit beschikbaar historisch kaartmateriaal, waaronder het Minuutplan van begin 19^e eeuw en oude foto's (beeldbank.cultureelerfgoed.nl) en enkele historische topografische kaarten (www.topotijdreis.nl).

Om inzicht te krijgen in de opbouw en ontwikkeling van het landschap is onder andere gebruik gemaakt van de bodemkaart van Nederland (DLO Staring Centrum 1994) en de geomorfologische kaart van Nederland (Stichting voor Bodemkartering 1987). Daarnaast is gebruik gemaakt van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN2; www.ahn.nl).

Voor informatie omtrent bodemsaneringen en ontgrondingenvergunningen is het Bodemloket (www.bodemloket.nl) geraadpleegd. Om de ligging van kabels en leidingen in het plangebied te bepalen, is een KLIC-melding gedaan. Deze gegevens zijn aangevuld met informatie uit onderzoeksrapporten en achtergrondliteratuur (zie literatuurlijst).

2.2. Geologie, geomorfologie en bodem

2.2.1. Ontstaansgeschiedenis landschap

Het plangebied is gesitueerd in het deels ontgonnen veengebied ten zuiden van de Oude Rijn. Dit veen, dat ook wel Hollandveen wordt genoemd, is ontstaan vanaf het Subboreaal (5.000-3.000 jaar geleden) en bedekt mariene en estuariene klei- en zandafzettingen uit het Atlanticum (7.500-5.000 jaar geleden). Ten oosten van Zoeterwoude-Dorp ligt een groot crevassesysteem dat begint bij de Oude Rijn ter hoogte van Zoeterwoude-Rijndijk (Figuur 2). De crevasse loopt vanaf de Oude Rijn naar het zuiden (nu ligt op de plaats van de crevasse een deel van de Weipoortse Vliet) en maakt daarbij een bocht richting Weipoort. Ter hoogte van het buurtschap Weipoort buigt de crevasse naar het noorden (rondom het plangebied) om daarna met een grote bocht weer naar het zuiden af te buigen. De crevasse ligt bij het buurtschap Zuidbuurt en buigt daarna weer naar het noorden richting de rijksweg A4.

Door de inklinking van het veen sinds de ontginning is de bedding van de crevasse als een rug zichtbaar in het landschap. Op het AHN is af te lezen dat deze rug enkele decimeters boven het veen uitsteekt en dat op sommige plaatsen in de beddingafzettingen nog een restgeul aanwezig is in de vorm van een smalle laagte. Daarnaast blijkt uit het AHN dat de hoofdgeul van de crevasse vele kleine en grotere zijtakken had.

De crevasse is waarschijnlijk ongeveer 3000 tot 2000 jaar geleden ontstaan bij een doorbraak van de oeverwal van de Oude Rijn (dit is gebaseerd op de oudste bewoningsresten die op de crevasserug zijn aangetroffen¹). Dat het om een crevasse gaat en niet om bijvoorbeeld een kreeksysteem is gebaseerd op de aanwezigheid van slechts één restgeul binnen de crevasserug. In het geval van een kreek zouden er hier en daar twee voorkomen vanwege de verschillende stromingen bij eb en vloed. Daarnaast zijn er geen aanwijzingen (zoals langdurige bewoning naast de geul of actieve verplaatsing van de geulen) dat het systeem lange tijd actief is geweest zoals bij een kreek mag worden verwacht. De sterk meanderende vorm van het systeem doet vermoeden dat het gebied bij het ontstaan van de crevasse al bedekt was met veen. Veen is namelijk moeilijk te eroderen, waardoor het water niet gewoon rechtdoor kan stromen.

¹ De vondst van handgevormd aardewerk uit de Midden- of Late IJzertijd bij niet archeologisch graafwerk en een veldkartering wijst mogelijk op een nederzetting op de oeverwal van de crevasse. Deze vondst is gedaan op ongeveer 2,5 km ten noorden van het plangebied. Elders op de crevasserug zijn nog geen oudere archeologische resten aangetroffen, dichter naar de Oude Rijn wel resten uit de Romeinse tijd en Middeleeuwen.

Figuur 2. kaart met de globale ligging van het crevassesysteem in de gemeente Zoeterwoude.

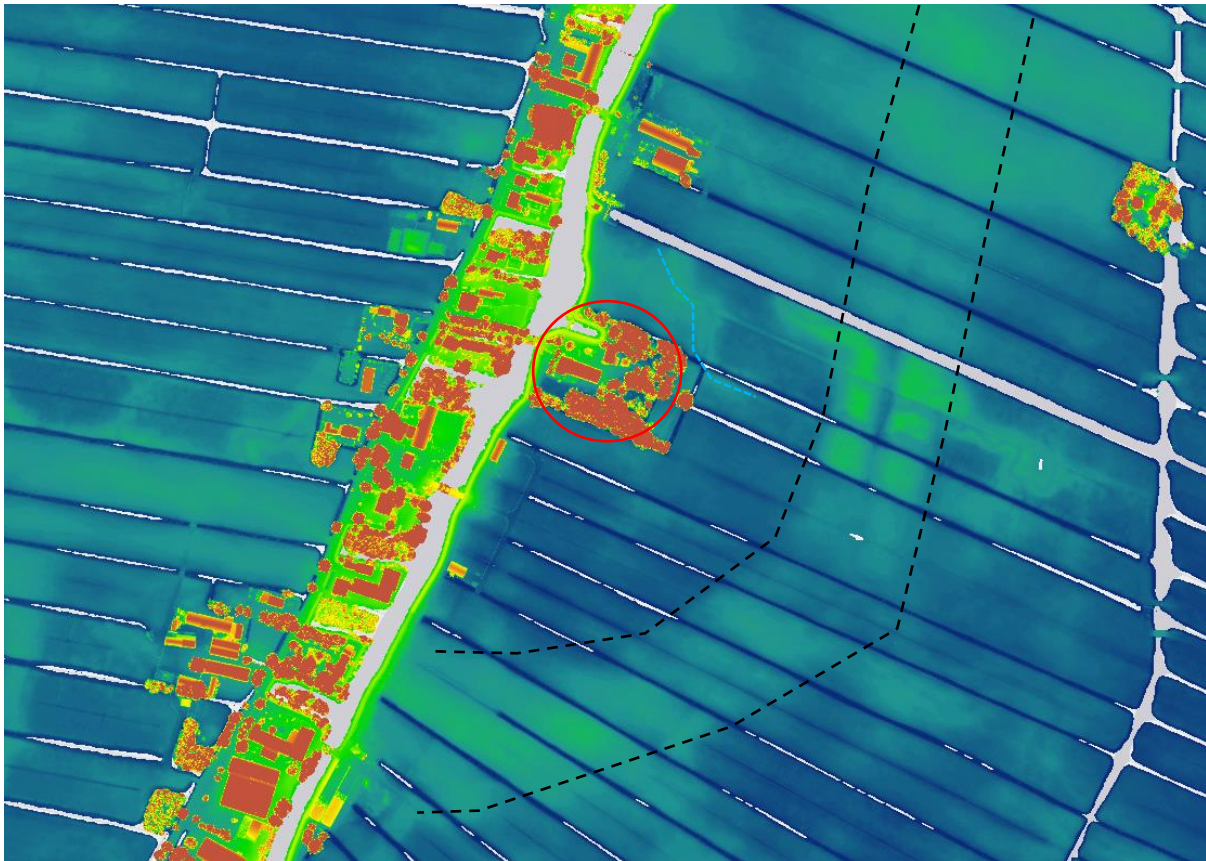
Na het ontstaan van de crevasse is het veen verder gegroeid en heeft uiteindelijk het hele crevassestelsel bedekt. Ten tijde van de ontginning in de Middeleeuwen bestond het gebied waarschijnlijk uit een groot moerasbos en was door de veengroei het crevassestelsel niet meer zichtbaar in het landschap. Ter hoogte van Zoeterwoude Dorp is in de Late-Middeleeuwen begonnen met de ontginning van het veen. Hiertoe werden sloten gegraven om het veen te ontwateren. Die ontwatering veroorzaakte het inklinken van het veen waardoor het gebied weer natter werd. Om de betreding van de grond te verbeteren werd er een zogenaamd 'toemaakdek' aangebracht. Een dergelijk toemaakdek bestond veelal uit bagger uit de sloten (dus mariene kleien en zanden uit de ondergrond) en (meer recent) overtollig zand van de bollenvelden in de buurt (Markus/ Van Wallenburg 1971).

2.2.2. Geomorfologie en bodem

Op de geomorfologische kaart staat het plangebied aangegeven als gelegen op de overgang van een lage dijk (kaartcode D1) in het westen naar een ontgonnen veenvlakte met of zonder klei of zand (kaartcode 1M46) in het oosten. De bodem bestaat volgens de bodemkaart uit weideveengronden op bosveen of eutroof broekveen (kaartcode pVb). De grondwatertrap is II, wat inhoudt dat het grondwater zich in alle seizoenen ondiep bevindt (tussen 10 en 80 cm –mv).

Het plangebied is gelegen langs de Weipoortse Vliet. In de ontgonnen veenvlaktes aan weerszijden van de Vliet is een uitgebreid stelsel van voormalige crevassegeulen aanwezig (Figuur 3). Ten oosten van het plangebied heeft een grote geul gelopen waarvan zowel de restgeul als de oeverwallen nog goed zichtbaar zijn op de hoogtekaart. Dichtbij het plangebied, net buiten de noordoosthoek, is het restant van een smal geultje zichtbaar.

Figuur 3. Het plangebied (rood omcirkeld) op een uitsnede van het AHN. De grote crevassegeul is aangegeven met een zwarte stippellijn. Met een blauwe stippellijn is een klein geultje nabij het plangebied weergegeven.

2.3. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden

Binnen het plangebied zijn geen terreinen aanwezig die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) als waardevol staan aangegeven. Ook zijn er geen waarnemingen en vondsten gemeld en geen eerdere onderzoeken uitgevoerd. De boerderij en schuur binnen het plangebied zijn aangemerkt als rijksmonument en zijn zowel boven- als ondergronds bouwhistorisch waardevol.

Op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Zoeterwoude heeft het plangebied een hoge waarde (Figuur 4). Dit is het gevolg van de ligging van het plangebied nabij het bebouwingslint langs de Weipoortse Vliet. De huidige boerderij in het plangebied dateert uit de 17^e eeuw, wat aangeeft dat dit perceel als onderdeel van het historische lint beschouwd kan worden.

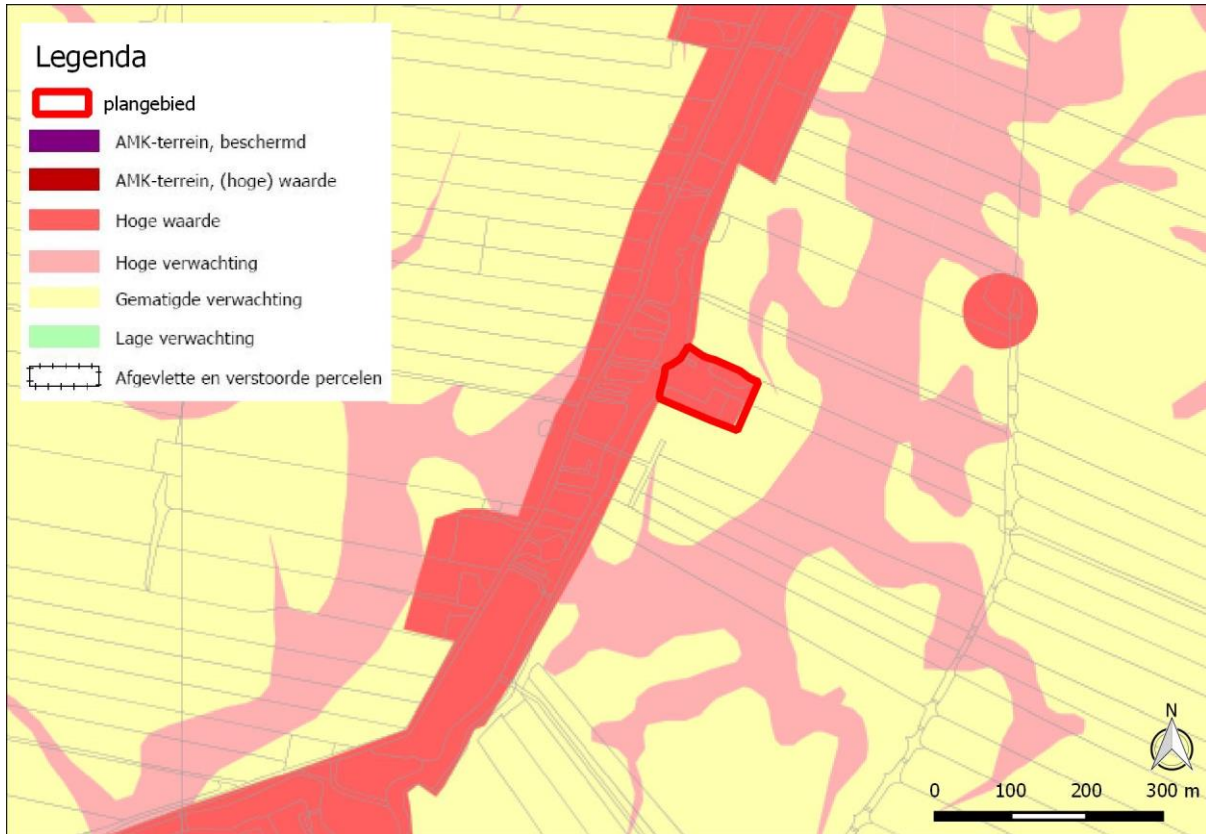
Bij een archeologische begeleiding ongeveer 370 m ten oosten van het plangebied (Archisnr. 3296785100) is een 10 tot 35 cm dik toemaakdek aangetroffen op de natuurlijke afzettingen. In het toemaakdek werd aardewerk uit de 17^e-19^e eeuw aangetroffen. In de natuurlijke afzettingen bevonden zich meerdere krekens.

Een bureauonderzoek voor het verbeteren van de kades bij Zoeterwoude is te grootschalig om een bijdrage te leveren aan het huidige onderzoek (Archisnr. 2282089100).

Ongeveer 500 m ten noorden van het plangebied werd een bureau- en booronderzoek uitgevoerd aan de westzijde van de Weipoortseweg (nummers 74-75; Archisnr. 2121198100; Nijdam 2006). De bodemopbouw bestond tot 320 cm –mv uit matig tot uiterst silthoudende kleilagen die als getijdenafzettingen van de Oude Rijn werden geïnterpreteerd. Daaronder bevond zich veen. Van een afdekkende veenlaag was geen sprake (meer). Er werd een archeologische verwachting vastgesteld voor resten uit de periode 1750-1900 maar, omdat de kans klein werd geacht dat deze met de geplande werkzaamheden zouden worden verstoord, werd geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Aan de Noord Aa 1, ongeveer 800 m ten zuidwesten van het plangebied, wees een karterend booronderzoek uit dat het grootste deel van het plangebied recent was verstoord (Archisnr. 2438979100, Schorn 2014). De archeologische verwachting werd daarom laag geacht voor alle periodes.

Een veldkartering in de Gelderwoudse Polder leverde enkele losse vondsten op uit de Late Middeleeuwen (Archisnr. 2816098100, 2816073100, 2816065100, 2816057100).

Figuur 4. Het plangebied op de verwachtingskaart van de gemeente Zoeterwoude.

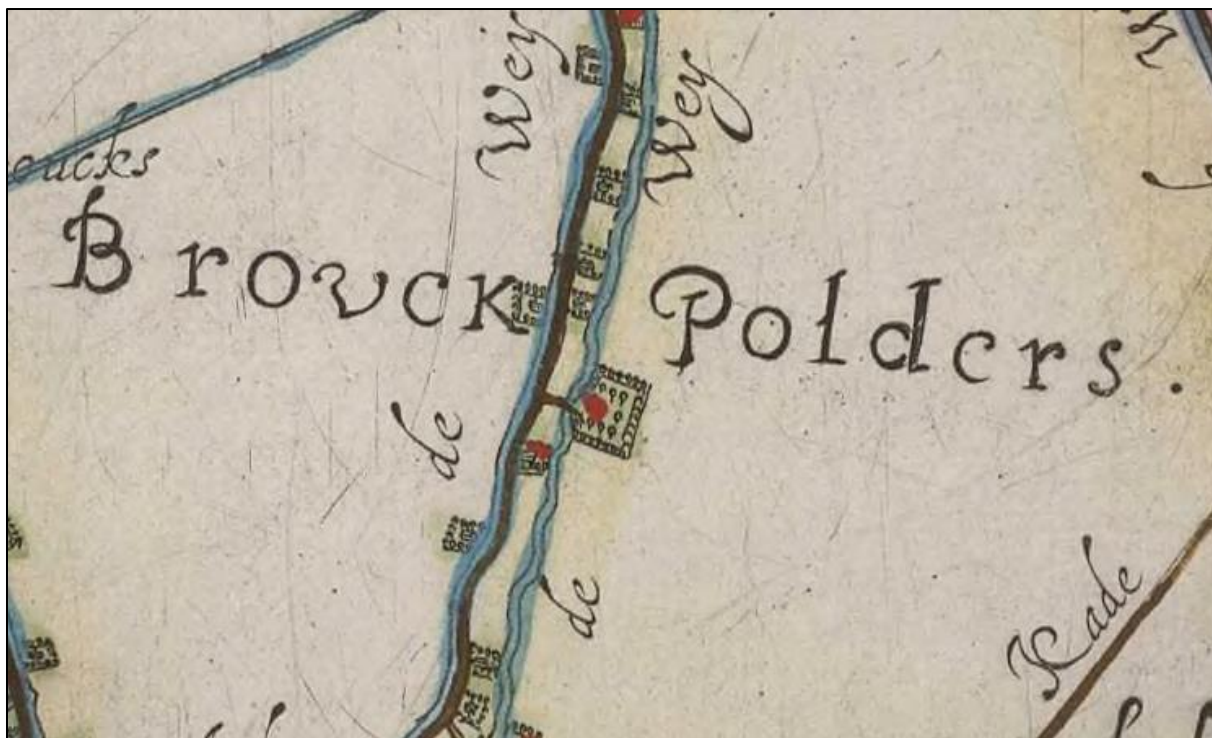
2.4. Historische situatie en mogelijke verstoringen

De huidige boerderij betreft een traditionele krukhuisboerderij uit de 17^e eeuw (rijksmonument 41057). De stal dateert vermoedelijk uit de 18^e of 19^e eeuw en was bestemd voor kleinvee (rijksmonument 513536).

De boerderij staat reeds weergegeven op het oudst geraadpleegde kaartmateriaal, uit 1615 (Figuur 5). Het lijkt omgeven te zijn door een tuin of boomgaard.

Ook op het minuutplan is het plangebied als tuin en boomgaard in gebruik (Figuur 6). Op deze kaart is ook te zien dat tussen de stal en de boerderij nog enkele kleine gebouwtjes aanwezig waren. Waarschijnlijk betrof het een hooiberg en een kleine schuur. Het minuutplan en de bijbehorende Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel geven hier geen duidelijkheid over.

De topografische kaarten, die beschikbaar zijn vanaf het einde van de 19^e eeuw, zijn onvoldoende nauwkeurig om uitspraken te kunnen doen over de ontwikkeling van de bebouwing in het plangebied. Op enkele foto's uit de beeldbank van de RCE is te zien dat het kleine schuurtje op het minuutplan in 1958 werd gebruikt als garage (Figuur 7). Op de eerstvolgende foto, uit 1977, is het schuurtje weg (Figuur 8). Het zuidelijke deel van de boerderij, zoals weergegeven op het minuutplan, was in 1958 al niet meer aanwezig.

Figuur 5. Het plangebied (rood omcirkeld) op de kaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland uit 1615.

Figuur 6. Het plangebied op het minuutplan. De oranje ster markeert de huidige stal en de blauwe ster de huidige boerderij.

Figuur 7. Voorgevel, door S.J. Bouma, 1958 (RCE).

Figuur 8. Voor en linkerzijgevel, door G.J. Dukker 1977 (RCE).

2.5. Huidig landgebruik

Ten tijde van het veldonderzoek was het plangebied in gebruik als woonhuis met bijgebouwen, omringd door een tuin (Figuur 1).

2.6. Gespecificeerd verwachtingsmodel

In de ondergrond van het plangebied worden getijde-afzettingen met daarop veen verwacht. Er zijn geen aanwijzingen dat in het plangebied sprake is van hogere, bewoonbare delen zoals de crevasserug die ten oosten van het plangebied gelegen is. Voor archeologische resten van voor de ontginning van dit gebied in de Late Middeleeuwen geldt daarom een lage archeologische verwachting.

Het plangebied is minimaal sinds de 17^e eeuw bebouwd geweest met een boerderij. De huidige stal dateert uit de 18^e of 19^e eeuw. Uit het minuutplan en historische foto's blijkt dat er nog meer bijgebouwen aanwezig zijn geweest, namelijk een schuurtje en een hooiberg. Deze bevonden zich tussen de boerderij en de stal, in een deel van het plangebied waar geen nieuwbouw is gepland. Het is niet

onmogelijk dat het plangebied ook voor de 17^e eeuw al bebouwd was en dat de huidige boerderij een voorganger heeft gehad.

In het plangebied worden resten verwacht van een huisplaats die minimaal uit de 17^e eeuw dateert. Er kunnen sporen worden verwacht zoals ophooglagen, sporen van steenbouw (muren, vloeren, funderingen), sporen van houtbouw (palen), paalsporen, waterputten, afvalkuilen, greppels, dierbegravingen. Er kunnen vondsten worden aangetroffen bestaande uit bouw materiaal, aardewerk, metaal, natuursteen en glas. Ook kunnen organische resten worden aangetroffen zoals dierlijk bot.

Om het verwachtingsmodel te toetsen en waar nodig aan te vullen en om te controleren in hoeverre de bodemopbouw in het plangebied nog intact is, is er een Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase, uitgevoerd.

3. Veldonderzoek

3.1. Onderzoekshypothese en onderzoeksopzet

Het doel van het Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase, is om de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting te toetsen en waar nodig aan te passen. Tijdens het veldonderzoek wordt vastgesteld waar de oorspronkelijke bodemopbouw intact is gebleven en waar niet. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd voor de volgende fasen. Het veldonderzoek bestond uit een booronderzoek. Een veldkartering is vanwege de bebouwing, bestrating en dichte begroeiing niet uitgevoerd.

3.2. Werkwijze

In het plangebied zijn 9 boringen gezet, waarvan 8 boringen met een diepte van 2,0 m en 1 met een diepte van 4,0 m beneden het maaiveld (bijlage 3 en 4). Er is gebruik gemaakt van een Edelmanboor met een diameter van 12 cm en een guts van 3 cm. De boringen zijn zoveel mogelijk evenredig verspreid over de locatie. Boring 2 is specifiek geplaatst op de plek waar volgens het minuutplan een bijgebouw heeft gestaan. Het veldonderzoek is uitgevoerd door A.W.E. Wilbers (Senior KNA Prospector / Senior KNA Specialist Fysische Geografie) en R. Broekhof (junior prospector).

De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008) met behulp van een veldcomputer en het programma TerraIndex van I.T. Works. De locaties van de boringen (x- en y-waarden) zijn ingemeten vanuit de bebouwing. De hoogtes van de boringen (z-waarden) zijn bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN2; www.ahn.nl). De opgeboorde monsters zijn door middel van verbrokkelen in het veld onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerk, baksteen, vuursteen, huttenleem en bot.

3.3. Resultaten

3.3.1. Veldwaarnemingen

In het veld is waargenomen dat achter de woning en de schuur het terrein vrij stijl daalt. Dit komt overeen met plaatsen waar op het minuutplan een arcering is aangegeven. De woning en schuur liggen dan ook zeer waarschijnlijk op een terp.

De sloot die in het zuidelijke deel van het plangebied ligt is recentelijk aangelegd. De sloot is volgens de huidige eigenaar door de vorige bewoner aangelegd. Dit zou zowel voor de sier zijn gedaan, als met het idee dat de aanleg van deze sloot de dierenhuiden onder de funderingen van de woning vochtiger zou houden.

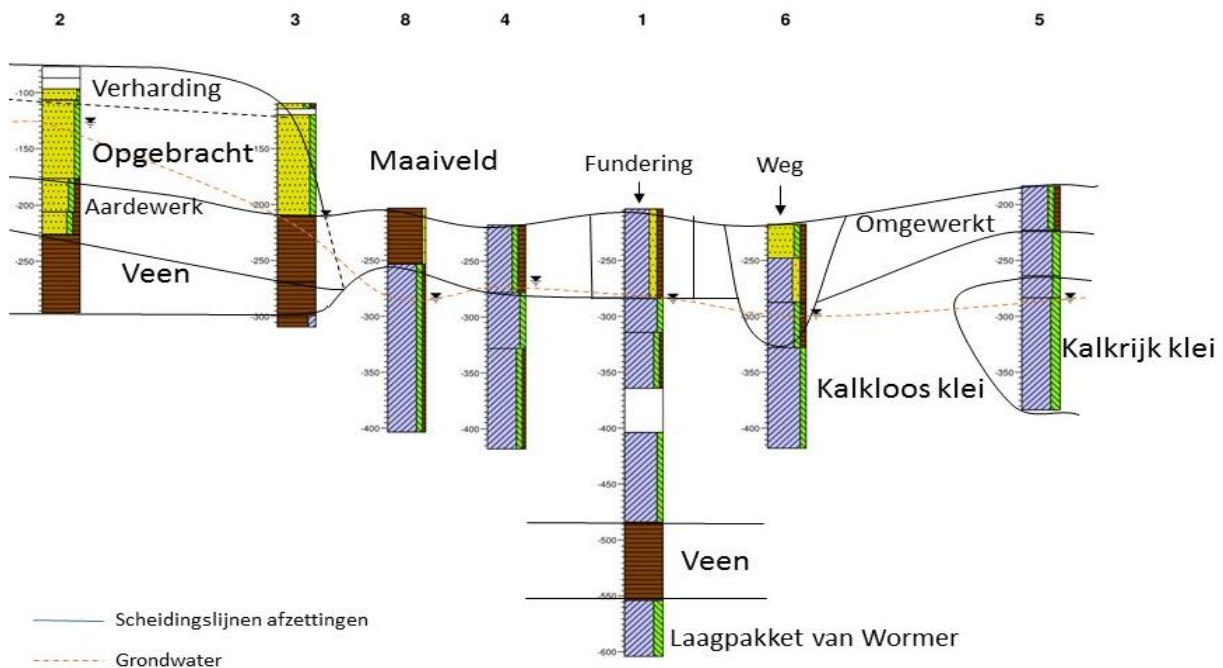
Verder is bij boring 1 een restant aangetroffen van een betonnen fundering. Bij boring 2 zijn tevens resten van bebouwing aangetroffen. Hier zijn aan het maaiveld nog bakstenen muurresten aanwezig. Onder het grindpad werd ook een bakstenen vloer aangetroffen. Deze muurresten en vloer behoren waarschijnlijk bij het schuurtje waarvan een foto uit 1958 in het bureauonderzoek is opgenomen.

3.3.2. Lithologie en geologie

Van de geplaatste boringen is een profiel opgemaakt (Figuur 9). In het plangebied is boring 1 tot 4 m-mv geboord (-6,0 m NAP). In deze boring is van 3,5 m tot 4 m -mv (-5,5 tot -6,0 m NAP) klei aangetroffen. Deze kleilaag is onderdeel van het Laagpakket van Wormer. Op deze kleilaag is een laag veen aanwezig (tussen 2,8 en 3,5 m-mv; -4,8 en -5,5 m NAP). Het veen is afgedekt met een kalkloze kleilaag die veel houtresten bevat. Deze kleilaag is in de overige boringen (op boring 2 en 3 na) ook aangetroffen tussen de 0,4 en 2 m -mv (-2,2 tot -4,2 m NAP). Alleen in het oostelijke deel van het plangebied is ook kalkrijk klei aanwezig. Dit ligt tussen de 0,8 en 2 m -mv (-2,6 tot -3,9 m NAP). Dit heeft te maken met de crevasse ten oosten van het plangebied (zie bureauonderzoek). Kalkloze klei met houtresten werd verder weg van een crevasse afgezet dan kalkrijke afzettingen. Vandaar dat alleen de meest oostelijke 2 boringen kalkrijke klei bevatte, en in het overig deel van het plangebied veel hout in de klei aanwezig is.

Over deze kleilaag is verder een afwisselend opgebrachte of omgewerkte grondlaag aanwezig. Deze bestaat voornamelijk uit humeuze, sterk tot zwak zandig klei (tussen 0 tot 0,6 m –mv; -1,8 tot -2,7 m NAP). Ter hoogte van boring 1 en 6 is een diepere verstoring aanwezig. Boring 6 is in een looppad geboord en is tot 1,10 m –mv (-3,3 m NAP) verstoord. Boring 1 is naast een restant van een betonnen fundering geplaatst, en was tot 0,8 m –mv (-2,8 m NAP) verstoord. Bij boring 8 bestaat de omgewerkte grond niet uit zandig klei, maar uit zandig veen.

De opbouw van de bodem rondom de huidige bebouwing wijkt af van het hiervoor beschreven. Dit heeft te maken met de verhoging in het landschap. Ter plaatse van boring 2 en 3 is namelijk veen aanwezig van 1,5 tot 2,2 m –mv (-2,3 tot -3,1 m NAP). Van 2,2 tot 2,3 m –mv (-3,0 tot -3,1 m NAP) is sterk kleiig veen aangetroffen. Boring 3 heeft op het veen nog een omgewerkte veenlaag. Deze laag is bij boring 2 ook aanwezig, maar hier is het veen verder geoxideerd waardoor dit zanderiger is. In deze laag is ook veel puin aangetroffen met stukken aardewerk (1 tot 1,6 m –mv; -1,8 tot -2,7 m –mv). Bij boring 7, aan de rand van de verhoging, is deze veenlaag ook aangetroffen tussen 0,6 en 0,9 m –mv (-2,7 tot -3,0 m NAP). Mogelijk is deze laag ook bij boring 8 aangetroffen. Hier bestaat de omgewerkte bovengrond uit zandig veen (0 tot 0,5 m –mv; -2,0 tot -2,5 m NAP). Boring 7 is net als het overige deel van het terrein afgedekt met opgebracht zandig klei. Het veen bij boring 2 en 3 is verder afgedekt met opgebracht puinhoudend zand. Bij boring 2 is onder het huidige grindpad nog een bakstenen vloer aanwezig (0,1 tot 0,2 m –mv; -8,7 tot -9,6 m NAP).

Figuur 9. Profiel van de geplaatste boringen.

3.3.3. Bodemopbouw

In het grootste deel van het plangebied is een natuurlijk kleipakket aangetroffen aan het maaiveld. Door dit kleipakket wordt de bodem in het plangebied ingedeeld bij de poldervaaggronden. Alleen rondom en onder de bebouwing komt veen voor en zal oorspronkelijk dus een veenbodem aanwezig zijn geweest. Door ophoging en roering is deze veenbodem echter niet langer intact.

3.3.4. Archeologische indicatoren

Tijdens het booronderzoek zijn in boring 2 archeologische indicatoren aangetroffen. Het betreft 2 stuks roodbakkerd aardewerk, waarvan 1 te determineren valt als een geheel met lood en koperoxide geglaazuurd randscherf (groene kleur). De andere scherf is aan 1 zijde geglaazuurd (loodglazuur). Naast het aardewerk is ook een klein stukje bot gevonden. Het betreft een stukje pijpbeen van een middelgroot zoogdier. De vondsten werden aangetroffen in een matig humeuze zandlaag op het veen (tussen 1,0 en 1,3 m –mv; -1,8 en -2,1 m NAP). Beide vondsten dateren waarschijnlijk uit de Nieuwe tijd B of C, ongeveer uit de 17^e tot de 19^e eeuw.

3.4. Interpretatie

In het plangebied is in de diepere ondergrond een kleilaag van het Laagpakket van Wormer aangetroffen. Deze is afgedekt met een pakket veen en in dit veenpakket is door een crevasse van de Oude Rijn (uit de IJzertijd/Romeinse tijd, zie bureauonderzoek) een kleipakket afgezet. Tijdens de inbraak van de crevasse is een deel van het veenpakket geërodeerd en werd dicht bij de cravassegeulen kalkrijke klei (met zandlaagjes) afgezet. Verder van de geulen wordt kalkloze klei met veel houtresten afgezet. Na het dichtslibben van de crevassegeulen is er weer veen ontstaan over de crevasseafzettingen heen. Van deze veenlaag op de kleilagen zijn alleen bij boringen 2, 3 en 7 (en mogelijk bij boring 8) nog resten overgebleven omdat door de ophogingen onder de bebouwing de grondwaterstand hier hoger stond en het veen dus niet kon oxideren. In de rest van het plangebied is het bovenste veen verdwenen doordat bij de ontginning de bovengrond ontwaterd werd en daardoor het veen kon uitdrogen en oxideren. Nu ligt in het grootste deel van het plangebied de crevasseklei aan het oppervlak. De afzettingen van het laagpakket van Wormer, het veenpakket en de afzettingen van de crevasse hebben allemaal een lage verwachting op archeologische resten. Deze milieus waren tijdens hun ontstaan dusdanig nat dat ze nagenoeg onbruikbaar waren voor de mens. Activiteiten zoals visserij en jagen laten slechts heel zelden sporen na. Na de ontginning van het veengebied in de 12^e eeuw kon er mogelijk wel meer gebruik worden gemaakt van de top van het veen, met name voor de landbouw. Het ontginnen zorgde echter voor het oxideren van de top van het veen waardoor het bovenste veenpakket in het grootste deel van het plangebied verdwenen is. Op de bestaande sloten en greppels en de aanwezigheid van funderingen uit de 20^e eeuw na zijn in dit gebied geen antropogene resten te verwachten en daarom heeft het grootste deel van het plangebied een lage archeologische verwachting.

Uit het bureauonderzoek is bekend dat langs de Weipoortse Vliet al ten minste sinds de 17^e eeuw een gebouw staat in het plangebied. Deze bebouwing heeft gestaan (net als de huidige panden) op een door de mens opgeworpen terp langs de kades van de Vliet. De opgeworpen terp bestaat hoofdzakelijk uit zandig materiaal en deze terp heeft niet allen gezorgd voor een ophoging en een versterking van de bodem, maar ook voor een hogere grondwaterstand, waardoor het veen op de crevasse onder de terp niet (of veel minder) is geoxideerd. In de top van dit veenpakket en de bodem van de terp zijn archeologische indicatoren aangetroffen zoals bot en aardewerk dat waarschijnlijk dateert uit de 17^e tot 19^e eeuw. Het gebied van de terp heeft daarmee een hoge archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische resten zoals oude funderingen van eerdere gebouwen, waterputten, kuilen en andere erf-gerelateerde sporen. Langs de Weipoortse Vliet ligt ook nog een kade. Deze kade bestaat waarschijnlijk uit een veenrest met verschillende ophooglagen om de waterkerende functie van de kade te behouden. Omdat deze kade een waterkering is wordt deze beschermd via het bestemmingsplan en zijn er geen boringen gezet in deze kering. De kade is naast een beschermde waterkering ook een cultuurhistorisch element met een hoge archeologische waarde.

4. Conclusie en aanbevelingen

In opdracht van E. van der Zijden zijn in maart 2018 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd in verband met de geplande (her)ontwikkeling van het plangebied aan de Weipoortseweg 90-90A in Zoeterwoude, gemeente Zoeterwoude. Ten behoeve van het onderzoek is een aantal vragen gesteld die als volgt beantwoord kunnen worden:

- *Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de locatie?*

Het bebouwde deel van het plangebied ligt op een terp die is opgeworpen naast de kades van de Weipoortse Vliet op het veen. In de rest van het plangebied liggen de resten van een crevasse aan het maaiveld. Deze crevasse is waarschijnlijk ontstaan in de IJzertijd of Romeinse tijd en is bedekt geweest met een veenpakket. Door de ontginning is het veen geoxideerd en verdwenen.

- *Hoe is de bodemopbouw in het plangebied en in welke mate is deze nog als intact te beschouwen?*

Bodemkundig is de bodem van het plangebied vrijwel overal verstoord. In een deel van het plangebied komt een terp voor met ophooglagen van zand op een veenpakket en in de rest van het plangebied is het oorspronkelijke veen geoxideerd waardoor er nu poldervaaggronden voorkomen.

- *Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied? En zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?*

De archeologisch relevante lagen bevinden zich onder en rondom de bestaande bebouwing in de vorm van een terplichaam. Vanaf het maaiveld (op ongeveer -1,0 m NAP) tot het natuurlijke/niet geroerde veen (op ongeveer -2,5 m NAP) kunnen nog archeologische waarden voorkomen van het boerenerf of van eerdere bebouwing. De verwachting op archeologische waarden is het grootst tussen 1,0 tot 1,6 m -mv of beter tussen -1,8 en -2,7 m NAP. Diepere sporen zoals waterputten kunnen veel dieper reiken dan -2,7 m NAP.

- *Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?*

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied is gelegen op getijde-afzettingen met daarop veen. Er zijn geen aanwijzingen dat in het plangebied sprake is van hogere, bewoonbare delen zoals de crevasserug die ten oosten van het plangebied gelegen is. Voor archeologische resten van voor de ontginning van dit gebied in de Late Middeleeuwen geldt daarom een lage archeologische verwachting.

Het plangebied is minimaal sinds de 17^e eeuw bebouwd geweest met een boerderij. De huidige stal dateert uit de 18^e of 19^e eeuw. Uit het minuutplan en historische foto's blijkt dat er nog meer bijgebouwen aanwezig zijn geweest, namelijk een schuurtje en een hooiberg. Deze bevonden zich tussen de boerderij en de stal, in een deel van het plangebied waar geen nieuwbouw is gepland. Het is niet onmogelijk dat het plangebied ook voor de 17^e eeuw al bebouwd was en dat de huidige boerderij een voorganger heeft gehad.

In het plangebied worden resten verwacht van een huisplaats die minimaal uit de 17^e eeuw dateert. Er kunnen sporen worden verwacht zoals ophooglagen, sporen van steenbouw (muren, vloeren, funderingen), sporen van houtbouw (palen), paalsporen, waterputten, afvalkuilen, greppels, dierbegravingen. Er kunnen vondsten worden aangetroffen bestaande uit bouw materiaal, aardewerk, metaal, natuursteen en glas. Ook kunnen organische resten worden aangetroffen zoals dierlijk bot.

Het veldonderzoek onderbouwd grotendeels het verwachtingsmodel uit het bureauonderzoek. Dit verwachtingsmodel kan echter worden aangescherpt in de zin dat het grootste deel van het perceel een lage verwachting heeft omdat het oorspronkelijke veenpakket aan het maaiveld is verdwenen en nu de kleiige afzettingen van de crevasse aan het maaiveld liggen. Met name bij de plaats van de geplande nieuwbouw (boring 1) zijn alleen resten aanwezig van bijgebouwen uit de 20^e eeuw waarvan de funderingen bestonden uit beton. De archeologische verwachting rondom en onder de bestaande historische bebouwing is juist hoog. Uit het onderzoek blijkt dat er rondom en onder deze bebouwing een huisterp voorkomt waarin waarschijnlijk nog archeologische resten voorkomen van voorgangers van de huidige bebouwing en van het boerenerf. Het gaat dan om resten van funderingen, zowel van hout als baksteen, waterputten en afvalkuilen maar ook om ophooglagen met huisafval (aardewerk, bot en dergelijke). Deze archeologische waarden kunnen mogelijk inzicht geven in de allereerste bebouwing van deze terp, daar waar het kaartmateriaal niet verder terug gaat dan het begin van de 17^e eeuw.

- *Hoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, kunnen er toch archeologische indicatoren worden aangetroffen. Indien deze worden aangetroffen, dan gelden tevens de volgende vragen: wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting van het plangebied?*

In de ophooglagen van de terp zijn twee fragmenten aardewerk en een klein fragment bot gevonden. Het aardewerk dateert waarschijnlijk uit de periode 17^e-19^e eeuw en deze vondsten wijzen op het gebruik van het terrein als huisterp. De vondsten zijn aangetroffen in boring 2, midden op de huisterp, op een diepte tussen 1,0 en 1,3 m – mv ofwel -1,8 en -2,1 m NAP.

- *In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemversturende werkzaamheden?*

De belangrijkste ingreep in het gebied zal bestaan uit de bouw van een nieuwe schuur ter plaatse van boring 1. Omdat dit deel van het terrein slechts een lage archeologische verwachting heeft zullen hierbij geen archeologische waarden worden bedreigd. Ter plaatse van de huisterp waarvoor een hoge archeologische verwachting geldt zullen slechts op zeer beperkte schaal ingrepen plaatsvinden. Zo zullen de bestaande monumentale gebouwen alsnog op palen worden gefundeerd en zullen een aantal nutsvoorzieningen worden aangelegd of vervangen. Deze ingrepen zijn zeer beperkt in omvang en indien deze niet dieper reiken dan 1,0 m -mv vormen deze ingrepen geen bedreiging voor eventuele archeologische waarden.

4.1. Aanbevelingen

Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat het plangebied grotendeels een lage archeologische verwachting heeft. Voor het deel van het plangebied dat ligt buiten de huisterp en de kade (zie bijlage 7) adviseert IDDS Archeologie geen aanvullend archeologisch onderzoek voor de voorgenomen civieltechnische werkzaamheden. Ook voor de voorgenomen werkzaamheden op het terrein van de huisterp adviseert IDDS Archeologie vooralsnog geen aanvullend archeologisch onderzoek. Het aanbrengen van palen onder de bestaande funderingen zal waarschijnlijk een beperkte versterking met zich meebrengen en het aanleggen van nieuwe kabels en leidingen zal waarschijnlijk niet diep genoeg reiken om de archeologische waarden te bedreigen. Indien in het gebied van de huisterp gegraven wordt tot een diepte van 1,0 m -mv (-1,8 m NAP) of meer dan wordt aanvullend archeologisch onderzoek aanbevolen in de vorm van een archeologische begeleiding van de werkzaamheden (dat geldt ook indien er voor het aanbrengen van de paalfunderingen gegraven moet worden rondom de bestaande funderingen van het gebouw). In de kade langs de Weipoortse Vliet mag niet worden gegraven omdat dit een beschermingszone is van het waterschap (waterkering).

Het gebied van de kade en de huisterp is weergegeven in bijlage 7.

Bovenstaand advies dient gecontroleerd en beoordeeld te worden door de bevoegde overheid, in dit geval de Gemeente Zoeterwoude. Deze zal vervolgens een besluit nemen inzake de te volgen procedure. IDDS Archeologie wil meegeven dat voordat dit besluit genomen is, er niet begonnen kan worden met bodemversturende activiteiten of activiteiten die voorbereiden op bodemverstoringen.

Voor alle gravende onderzoeken, waaronder archeologische begeleiding, dient voorafgaand aan de uitvoering van het onderzoek een Programma van Eisen geschreven te worden. Dit Programma van Eisen moet goedgekeurd worden door de bevoegde overheid (de Gemeente Zoeterwoude) alvorens met het onderzoek kan worden begonnen.

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter, op basis van de onderzoeksresultaten, de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische waarden niet gegarandeerd worden. Wij wijzen u er graag op dat indien archeologische waarden worden aangetroffen, deze conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet zo spoedig mogelijk bij de minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gemeld dienen te worden. Dit kan door het invullen van het vondstmeldingsformulier op de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (www.cultureelerfgoed.nl) of door contact op te nemen met de InfoDesk (info@cultureelerfgoed.nl).

Literatuur en kaarten

Centraal College van Deskundigen, 2016: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.0*, Gouda.

DLO-Staring Centrum / Rijks Geologische Dienst, 1994: *Geomorfologische kaart van Nederland, 1:50.000, blad 30 's-Gravenhage*, Wageningen / Haarlem.

Moerman, S., 2018: *Plan van aanpak. Weipoortseweg 90-90A in Zoeterwoude, gemeente Zoeterwoude, Noordwijk* (Intern rapport, IDDS Archeologie).

Markus, W.C., Wallenburg, C. van, 1982: *Toelichting bij de kaartbladen 30 West 's-Gravenhage en 30 Oost 's-Gravenhage*. Stichting voor Bodemkartering (STIBOKA), Wageningen.

Mulder, E.F.J. de/ M.C. Geluk/ I.L. Ritsema/ W.E. Westerhoff/ T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.

Nijdam, L.C., 2006: *Zoeterwoude, Weipoortseweg 74-75. Een Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek in de vorm van boringen*, Amersfoort (ADC rapport 668).

Schor, E.A., 2014: *Bureauonderzoek en Inventariserend Veldonderzoek karterende fase Noord Aa 1 te Zoeterwoude*, Zevenaar (Archeodienst Rapport 480).

SIKB, 2008: *Archeologische standaard boorbeschrijving, Archeologie Leidraad*, Gouda.

Stichting voor Bodemkartering, 1982: *Bodemkaart van Nederland, 1:50.000, blad 30 's-Gravenhage*, Wageningen.

Sueur, C., K.M. van Dijk, M.E. Lobbes, N. van der Voet, 2012: *Archeologische waarden- en verwachtingenkaart gemeente Rijnwoude en gemeente Zoeterwoude*, B11-124, Amsterdam.

Websites

beeldbank.cultureelerfgoed.nl

www.ahn.nl

www.archieven.nl

www.bodemloket.nl

www.topotijdreis.nl

Lijst van afkortingen en begrippen

Afkortingen

AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AMK	Archeologische Monumenten Kaart
AMZ	Archeologische Monumentenzorg
Archis	Archeologisch Informatie Systeem
ASB	Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode
AWN	Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland
BP	Before Present (Present = 1950)
GHG	Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand
GLG	Gemiddeld Laagste Grondwaterstand
GPS	Global Positioning System
indet	ondetermineerbaar
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
mv	maaiveld (het landoppervlak)
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvA	Plan van Aanpak
PvE	Programma van Eisen
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Verklarende woordenlijst

¹⁴ C-datering	(ook wel C14-datering) Bepaling van gehalte aan radioactieve koolstof ¹⁴ C van organisch materiaal (hout, houtskool, veen, schelpen e.d.) waaruit de ¹⁴ C-ouderdom kan worden afgeleid. Deze ouderdom wordt opgegeven in jaren vóór 1950 na Chr. (jaren BP) met daaraan toegevoegd de aan de meting verbonden mogelijke afwijking (standaarddeviatie)
Allerød tijd	Korte, relatief warme periode uit de laatste ijstijd (Weichselien), ca. 11.800-11.000 jaar geleden
antropogeen	Ten gevolge van menselijk handelen (door mensen veroorzaakt/gemaakt)
Archis-melding	Elke melding bij het centraal informatiesysteem (Archis)
artefact	Alle door de mens vervaardigde of gebruikte voorwerpen
bioturbatie	Verstoring van de oorspronkelijke bodemstructuur en/of transport van materiaal door plantengroei en dierenactiviteiten
Bølling tijd	Korte, relatief warme periode uit de laatste ijstijd (Weichselien), ca. 13.500-12.000 jaar geleden
Boreaal	Tijdvak, onderafdeling van het Holoceen, gekarakteriseerd door een gematigd en continentaal klimaat en een bebost landschap gedomineerd door loofbomen (datering ca. 6800-5500 voor Chr.)
buitendijks	Gronden die aan de rivierzijde van een dijk liggen. In het buitendijkse gebied liggen de uiterwaarden
castellum	Romeins legerkamp
conservering	Mate waarin grondsporen, anorganische en organische archeologische resten bewaard zijn
couperen	Het maken van één of meer verticale doorsneden door een spoor of laag om de aard, diepte, vullingen, vorm en relaties met andere fenomenen vast te stellen
crematie	Begraving met gecremeerd menselijk bot
crevasse	Doorbraakgeul door een oeverwal
dagzomen	Aan de oppervlakte komen, zichtbaar worden van gesteenten (met inbegrip van zand, klei, etc.)
debiet	Het aantal m ³ water dat op een bepaald punt in een rivier per seconde passeert
dekzand	Fijnzandige afzettingen die onder periglaciale omstandigheden voornamelijk door windwerking ontstaan zijn; de dekzanden van het Weichselien vormen in grote delen van Nederland een 'dek' (Formatie van Bostel)
Dryas	Laatste gedeelte van de laatste ijstijd (Weichselien), ca. 20.000-10.000 jaar geleden
Edelmanboor	Een handboor voor bodemonderzoek

Eemien	Interglaciaal tussen de voorlaatste en laatste ijstijd (Saalien en Weichselien), ca. 130.000-120.000 jaar geleden
eerdgrond	Grond met een humushoudende minerale bovengrond van meer dan 50 cm, ontstaan door invloed van de mens
eolisch	Door de wind gevormd, afgezet
estuarien	Afgezet in een estuarium
estuarium	Inham aan de kust waarin met name het getijde grote invloed uitoefent op het landschap, bijvoorbeeld de Westerschelde
fluviaal	Door rivieren gevormd, afgezet
fluvioglaciaal	Door smeltwater (afkomstig van gletsjers) afgezet
fluvioperiglaciaal	Door stromend water onder periglaciaal omstandigheden afgezet
gaafheid	Mate van (fysieke) verstoring van de bodem, zowel in verticale zin (diepte) als in horizontale zin (omvang)
grondmorene	Het door het landijs aangevoerde en na afsmelten achtergebleven mengsel van leem, zand en stenen. De afzetting wordt vaak aangeduid als keileem
haakwal	zie spits
Hollandveen	Holocene formatie, ontstaan tussen 3500 en 1500 voor Chr.
Holoceen	Jongste geologisch tijdvak dat nog steeds voortduurt (vanaf de laatste ijstijd: ca. 8800 jaar voor Chr.)
horizont	Kenmerkende laag binnen de bodemvorming
humus	Organische stoffen bevattend; bestaande uit resten van planten en dieren in de bodem
ijzeroer	Ijzeroxidehydraten, een ijzererts dat vooral in vlakke landstreken, in dalen en moerassige gebieden op geringe diepte voorkomt
in situ	Achtergebleven op exact de plaats waar de laatste gebruiker het heeft gedeponneerd, weggegooid of verloren
inhumatie	Begraving met niet gecremeerd menselijk bot
interstadiaal	Een warmere periode tijdens een ijstijd (glaciaal)
kom	Laag gebied waar na overstroming van een rivier vaak water blijft staan en klei kan bezinken
kreek	Waterweg waarbij het water vanuit zee of rivier onder invloed van het getijde in- en uitstroomt
kronkelwaard	Deel van een stroomgebied omgeven – en grotendeels opgebouwd – door een meander
kwel	Door hydrostatische druk aan het oppervlakte treden van grondwater
kwelder	zie schor
laag	Een vervolgbare grondeenheid die op archeologische of geologische gronden als eenheid wordt onderscheiden
leem	Grondsoort die wordt gekenmerkt door een samenstelling van meer dan 50% silt, minder dan 50% zand en minder dan 25% klei
Limes	de noordgrens van het Romeinse rijk
lithologie	Wetenschap die zich bezighoudt met de beschrijving en het ontstaan van de sedimentaire gesteenten
löss	Door de wind gevormde afzetting van zeer fijnkorrelig materiaal waarvan het overgrote deel van de korrels (60-85%) kleiner is dan 63 µm
lutum	Kleideeltjes kleiner dan 2 µm
meander	Min of meer regelmatige lusvormige rivierbocht
meanderen	(van rivieren of beken) Zich bochtig door het landschap slingeren
motte	Type laatmiddeleeuws kasteel (vaak een ronde burcht met toren) geplaatst op een meestal kleine, kunstmatige verhoging
oeverafzetting	Rug langs een rivier, bestaande uit overwegend kleiafzettingen
oeverwal	Langgerekte rug langs een rivier of kreek, ontstaan doordat bij het buiten de oevers treden van de stroom het grovere materiaal het eerst bezinkt
OSL-datering	Dateringsmethode waarmee op grond van energieverval kan worden bepaald wanneer een fragment kwarts (zand) voor het laatst heeft blootgestaan aan direct zonlicht
oxidatie	Reactie met zuurstof (roesten/corrosie bij metalen; 'verbranding' bij veen)
palynologie	Zie pollenanalyse

plaggendek	Verhoogd bouwland, ontstaan door ophoging ten gevolge van bemesting. Voor de bemesting werden pluggen of met zand vermengde potstalmest opgebracht
plangebied	Gebied waarbinnen de realisering van de planvorming het bodemarchief kan bedreigen
Pleistoceen	Geologisch tijdperk dat ca. 2,3 miljoen jaar geleden begon. Gedurende deze periode waren er sterke klimaatswisselingen van gematigd warm tot zeer koud (de vier bekende ijstijden). Na de laatste ijstijd begon het Holoceen (ca. 8800 voor Chr.)
Pleniglaciaal	Koudste periode van de laatste ijstijd (het Weichselien) ca. 20.000-13.000 jaar geleden
podzol	Goed ontwikkelde bodem in gebieden met veel neerslag
pollenanalyse	De bestudering van fossiele stuifmeelkorrels en sporen waardoor een beeld van de vegetatiegeschiedenis gevormd kan worden. Uit de vegetatiegeschiedenis kan het klimaat worden gereconstrueerd
potstal	Uitgediepte veestal
prehistorie	Dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven
rivierduin	Door verstuing uit een riviervlakte hierlangs ontstaan duin (in Nederland meestal Weichselien of Vroeg Holoceen van ouderdom)
Saalien	Voorlaatste ijstijd, waarin het landijs tot in Nederland doordrong en de stuwwallen werden gevormd, ca. 200.000-130.000 jaar geleden
schor	Zandgrond in een getijdenwater; staat alleen onder water bij zeer hoog tij, begroeid
silt	Zeer fijn sediment met grootte 2-63 µm
slak	Steenachtig afval van metaal- of aardewerkproductie
slik	Zandgrond in een getijdenwater; staat onder water bij vloed en valt droog bij eb, kwelder onbegroeid; wad
solifluctie	Het hellingafwaarts bewegen van met water verzadigd verweringsmateriaal, o.a. bij een permanent bevroren ondergrond
speiker	Op palen geplaatst opslaghuisje
spits	Een langgerekte zandrug die in de richting van de algemene zeestromingen uitgroeit in de monding van een estuarium
strandvlakte	Groot vlak zandig gebied tussen twee strandwallen
strandwal	Langs de kust gevormde langgerekte zandrug die uitsteekt boven het gemiddelde hoogwaterniveau; geeft in Nederland de oude ligging van de kustlijn weer
strang	Met water gevulde, van de hoofdstroom afgesneden-‘dode’- meander
stratigrafie	Opeenvolging van lagen in de bodem
stroomgordel	Het geheel van rivieroeverwal-, rivierbedding- en kronkelwaard-afzettingen, al dan niet met restgeul(en)
stroomrug	Oude riviergeul die zodanig is opgehoogd met zandige afzettingen dat de rivier een nieuwe loop heeft gekregen; blijft door inklinking van de komgebieden als een rug in het landschap liggen
stuwwal	Door de druk van het landijs in het Saalien opgedrukte rug van scheefgestelde preglaciale sedimenten
terras (rivier-)	Door een rivier verlaten en daarna versneden dalbodem
vaaggronden	Minerale gronden zonder duidelijke podzol-B-horizont, zonder briklaag en zonder minerale eerdlaag
verbruining	Proces van bodemvorming waarbij de bodem egaal (roest)bruin van kleur wordt
vicus	Een burgerlijke nederzetting uit de Romeinse tijd met een stedelijk karakter maar zonder stadsrechten
vindplaats	Ruimtelijk begrensd gebied waarbinnen zich archeologische informatie bevindt
Weichselien	Geologische periode (laatste ijstijd, waarin het landijs Nederland niet bereikte), ca. 120.000-10.000 jaar geleden
zavel	Grondsoort die tussen 8 en 25% lutum (kleideeltjes kleiner dan 2 µm) bevat
zeldzaamheid	Mate waarin een bepaald type monument schaars is (of is geworden) voor een periode of in een gebied

Bijlage 1. Topografische kaart

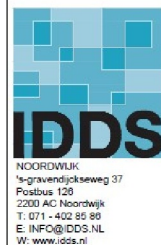
Legenda

 plangebied

IDDS Archeologie

Projectnaam: Weipoortseweg 90-90A, Zoeterwoude
 Projectnummer: 54420218
 OMnr: 4594250100
 Projectleider: SMO
 Getekend door: SMO
 Schaal: 1:25.000
 Datum: 20-3-2018

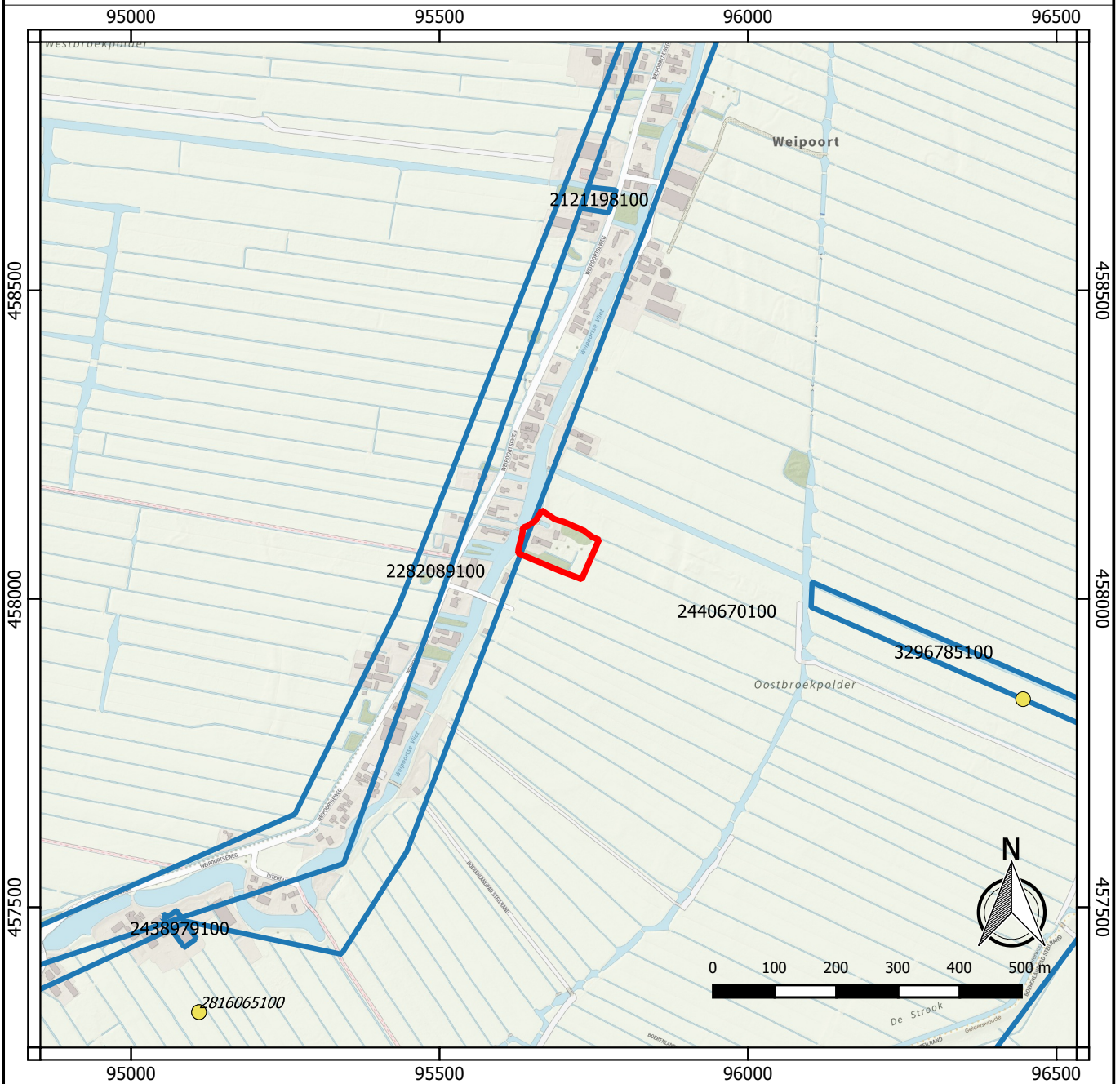

Ruimte & Ontwikkeling

- Milieu
- Archeologie
- Explosieven
- Ecologie
- Water
- Asbest
- Cultuurtechniek
- Bouw
- Infra

Bijlage 2. ARCHIS informatie kaart

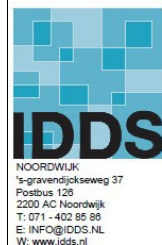
Legenda

plangebied	Archeologische terreinen
vondstlocaties	Terrein van archeologische waarde
onderzoeksmeldingen	Terrein van hoge archeologische waarde
	Terrein van zeer hoge archeologische waarde
	Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
	Water

IDDs Archeologie

Projectnaam:	Toponiem, Plaatsnaam
Projectnummer:	99990124
OMnr:	1234999100
Projectleider:	AWI
Getekend door:	AWI
Schaal:	1:10.000
Datum:	4-4-2018

Ruimte & Ontwikkeling

- Milieu
- Archeologie
- Explosieven
- Ecologie
- Water
- Asbest
- Cultuurtechniek
- Bouw
- Infra

Bijlage 3. Boorlocatiekaart

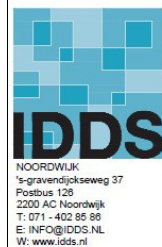
Legenda

- plangebied
- boringen
- nieuwbouw

IDDs Archeologie

Projectnaam: Weipoortseweg 90-90A, Zoeterwoude
 Projectnummer: 54420218
 OMnr: 4594250100
 Projectleider: SMO
 Getekend door: AWI
 Schaal: 1:1.000
 Datum: 4-4-2018

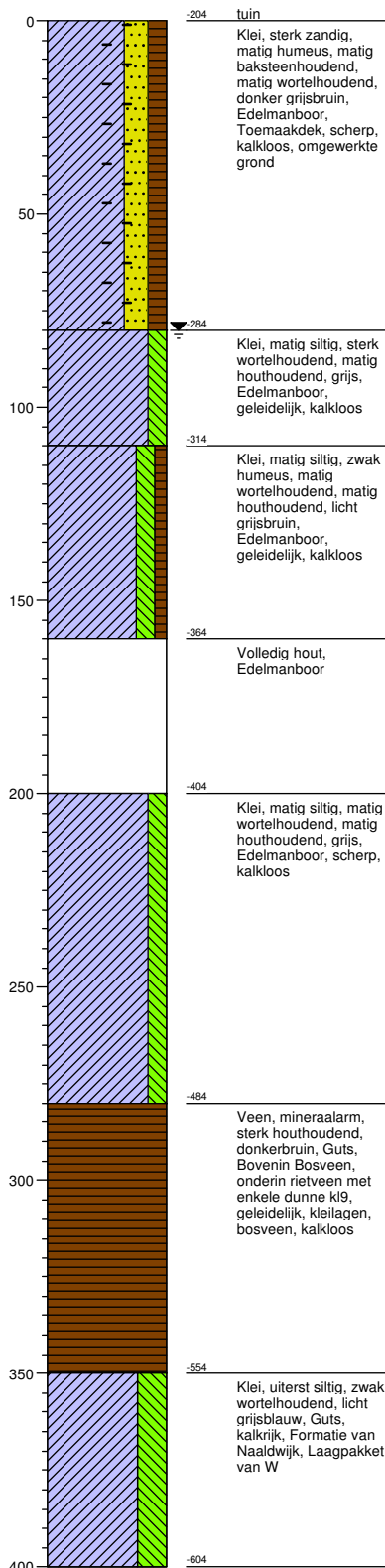
Ruimte & Ontwikkeling

- Milieu
- Archeologie
- Explosieven
- Ecologie
- Water
- Asbest
- Cultuurtechniek
- Bouw
- Infra

Bijlage 4: Boorbeschrijvingen

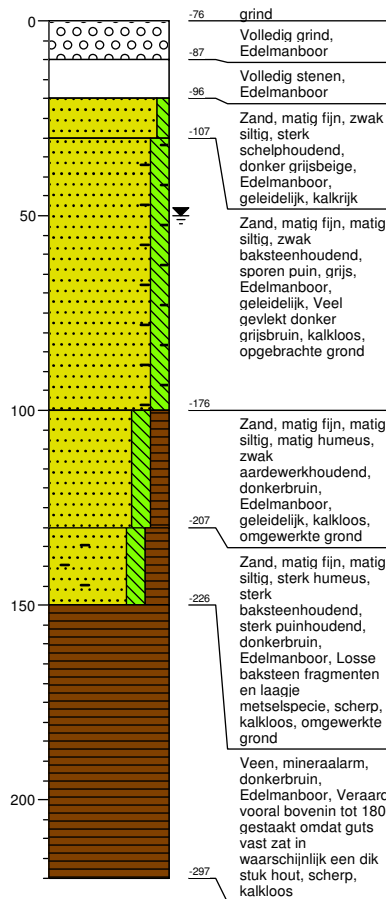
Boring: 1

Datum: 26-03-2018
 X: 95697,71
 Y: 458069,09
 Hoogte (m NAP): -2,04

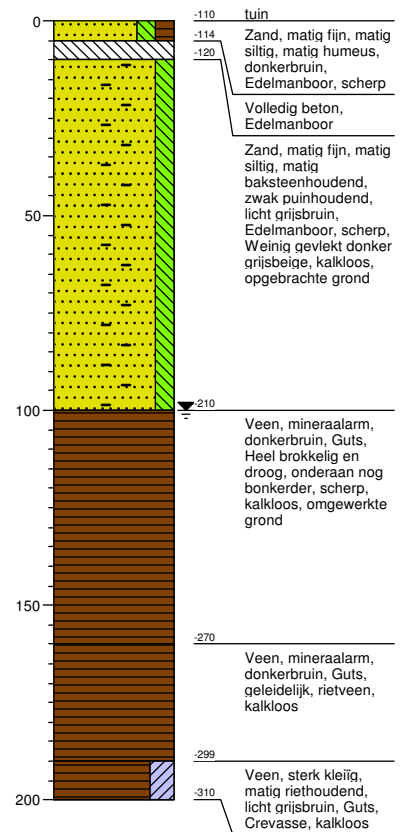
Boring: 2

Datum: 26-03-2018
 X: 95663,25
 Y: 458105,63
 Hoogte (m NAP): -0,765
 Opmerking: In oude garage

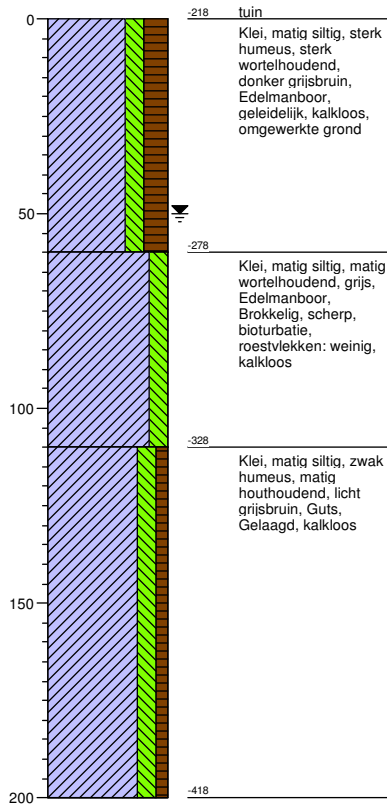
Boring: 3

Datum: 26-03-2018
 X: 95682,17
 Y: 458100,92
 Hoogte (m NAP): -1,095

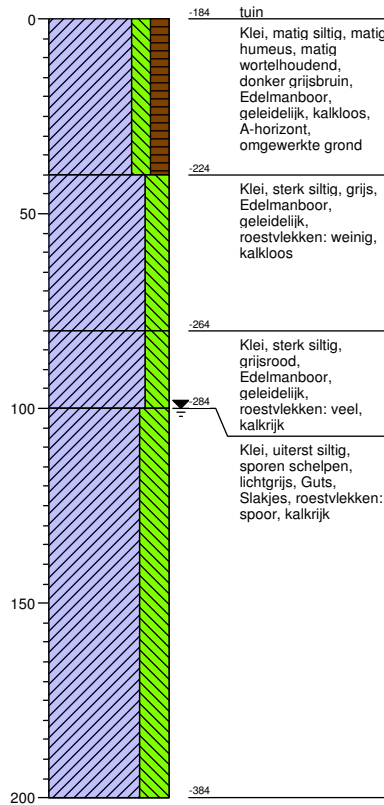
Boring: 4

Datum: 26-03-2018
 X: 95707,13
 Y: 458113,06
 Hoogte (m NAP): -2,182

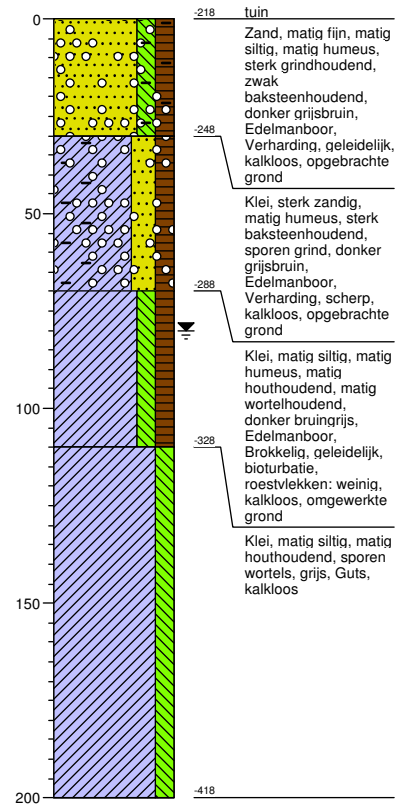
Boring: 5

Datum: 26-03-2018
 X: 95746,39
 Y: 458095,09
 Hoogte (m NAP): -1,836

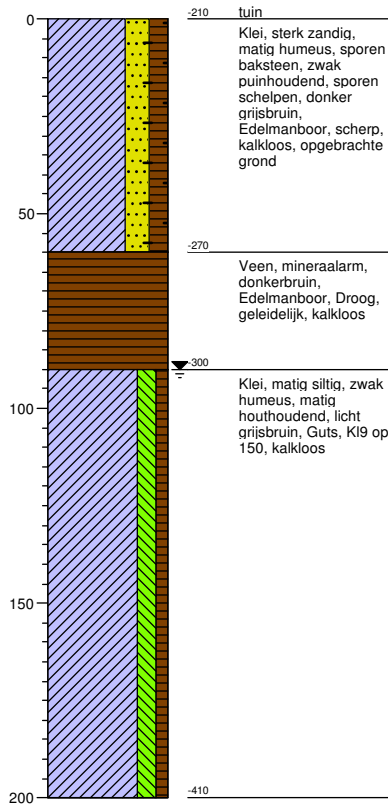
Boring: 6

Datum: 26-03-2018
 X: 95720,20
 Y: 458088,41
 Hoogte (m NAP): -2,178
 Opmerking: Pad

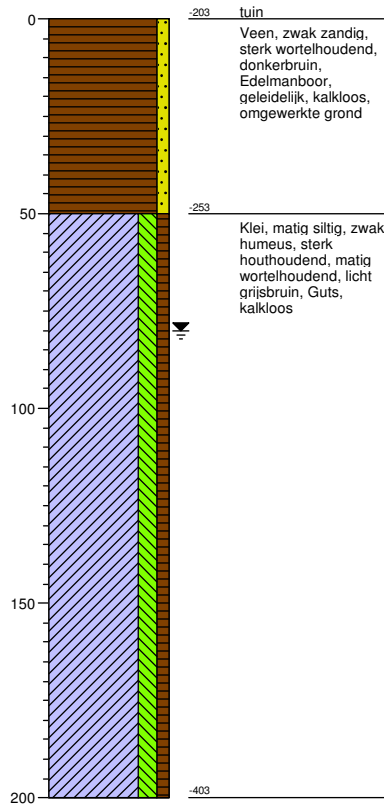
Boring: 7

Datum: 26-03-2018
 X: 95652,55
 Y: 458080,38
 Hoogte (m NAP): -2,101

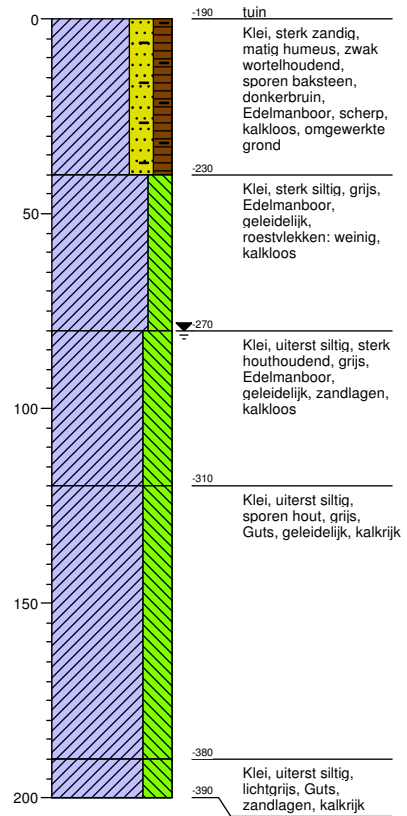
Boring: 8

Datum: 26-03-2018
 X: 95672,93
 Y: 458062,28
 Hoogte (m NAP): -2,033

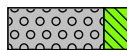
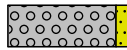
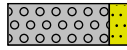
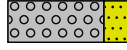

Boring: 9

Datum: 26-03-2018
 X: 95723,36
 Y: 458043,26
 Hoogte (m NAP): -1,903

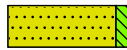
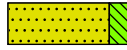

Legenda (conform NEN 5104)

grind

- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

- Zand, kleiig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

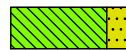
veen

- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleiig
- Veen, sterk kleiig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

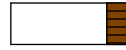

klei

- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

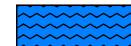
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

- slib
- water

Legenda afkortingen Archeologische Boorbeschrijving (conform ASB 2008)

Percentages en Mediaan

Klasse	Zandmediaan
Uiterst fijn	63-105 µm
Zeer fijn	105-150 µm
Matig fijn	150-210 µm
Matig grof	210-300 µm
Zeer grof	300-420 µm
Uiterst grof	420-2000 µm

Nieuwvormingen

(1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

Afkorting	Nieuwvormingen
FEC	IJzerconcreties
FFC	Fosfaatconcreties
FOV	Fosfaatvlekken
MNC	Mangaanconcreties
ROV	Roestvlekken
VIV	Vivianiet
VKZ	Verkiezeling
ZAV	Zandverkittingen

Bodemkundige interpretaties

Code	Bodemkundige interpretaties
BOD	Bodem
BOV	Bouwvoor
ESG	Esgrond
GLE	Gleyhorizont
HIN	Humusinspoeling
INH	Inspoelingshorizont
KAT	Katteklei
KBR	Klei, brokkelig
LOO	Loodzand
MOE	Moedermateriaal
OMG	Omgewerkte grond
OPG	Opgebrachte grond
OXR	Oxidatie-reductiegrens
POD	Podzol
RYP	Gerijpt
TKL	Top kalkloos
TRP	Terpaarde
UIT	Uitspoelingshorizont
VEN	Vegetatieniveau
VNG	Gelaagd vegetatieniveau
VRG	Vergraven

Bodemhorizont

Code	Bodemhorizont	Omschrijving
BHA	A-horizont	Minerale bovengrond
BHAB	AB-horizont	Overgangshorizont
BHAC	AC-horizont	Overgangshorizont
BHAE	AE-horizont	Overgangshorizont
BHB	B-horizont	Inspoelingshorizont
BHBC	BH-horizont	Overgangshorizont
BHC	C-horizont	Uitgangsmateriaal
BHE	E-horizont	Uitspoelingshorizont
BHEB	EB-horizont	Overgangshorizont
BHO	O-horizont	Strooisellaag
BHR	R-horizont	Vast gesteente

Sedimentaire karakteristiek, laaggrens

Afkorting	Afmeting overgangszone	Klasse
BDI	≥ 3,0 - < 10,0 cm	Basis diffuus
BGE	≥ 0,3 - < 3,0 cm	Basis geleidelijk
BSE	< 0,3 cm	Basis scherp

Kalkgehalte

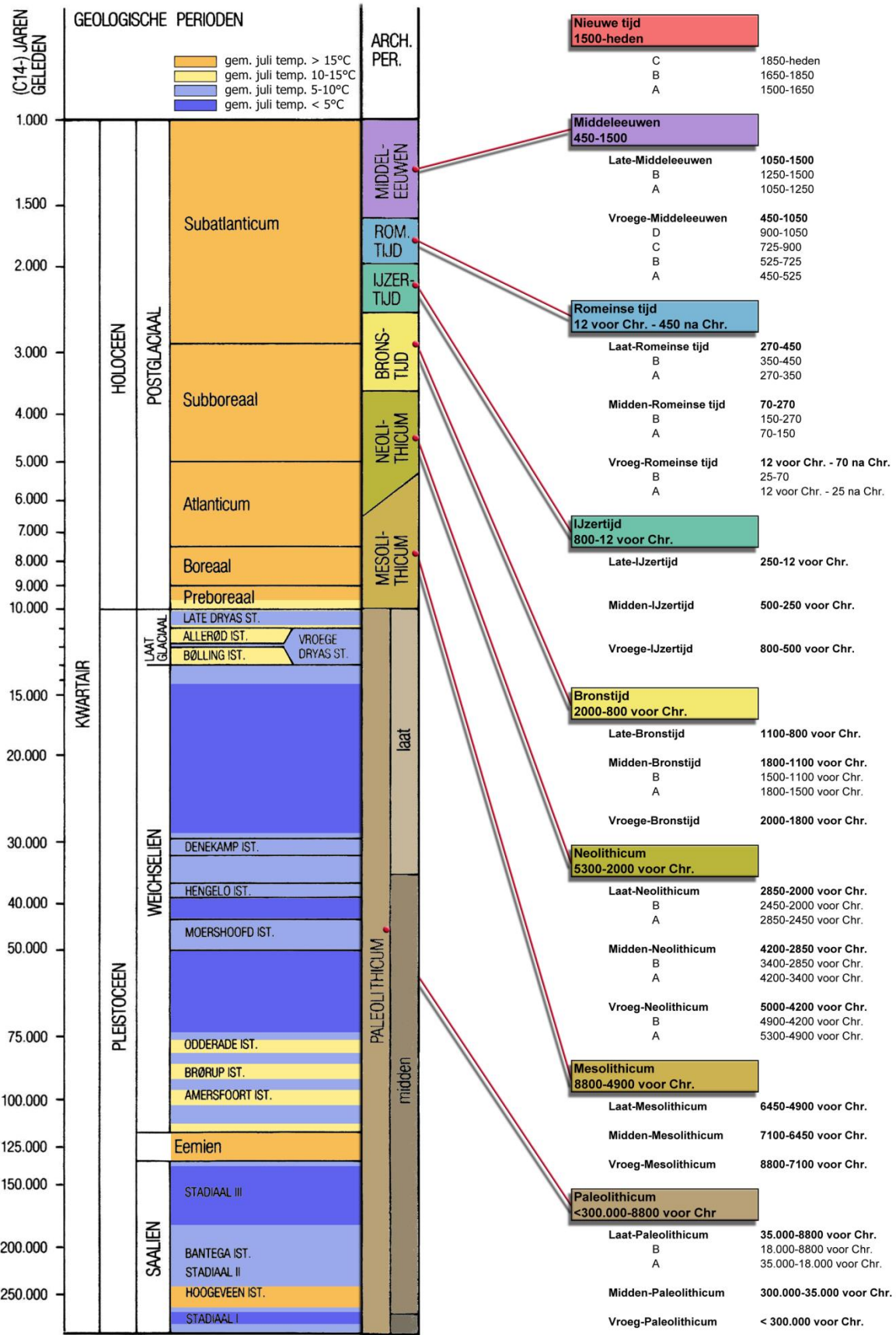
Code	Kalkgehalte
CA1	Kalkloos
CA2	Kalkarm
CA3	kalkrijk

Archeologische indicatoren (1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

Code	Omschrijving
AWF	Aardewerkfragmenten
BST	Baksteen
GLS	Glas
HKB	Houtskoolbrokken
HKS	Houtskoolspikkels
MXX	Metaal
OXBO	Onverbrand bot
OXBV	Verbrand bot
SGK	Gebroken kwarts
SLA	Slakken/sintels
SVU	Vuursteen
SXX	Natuursteen
VKL	Verbrande klei
VSR	Visresten

Bijlage 5: Periodentabel

Bijlage 6: Vondstenlijst

Bijlage 6: Vondstenlijst

Vondstnr	Boring	Diepte [in cm]	Materiaal	Baksel	Fragment, rand, wand, bodem	Aantal	Type / vorm	Datering (ABR code)	Versiering	Opmerking
1	2	100-130	aardewerk	roodbakkend	rand	1	pot	NTB	loodglazuur met koperoxyde	
1	2	100-130	aardewerk	roodbakkend	wand	1	pot	NTB	loodglazuur	buitenzijde volledig geglazuurd, binnen slechts sporen
1	2	100-130	bot			1				pijpbene van een middelgroot zoogdier

gedetermineerd door: R. Broekhof, junior prospector, 27-3-2018

Bijlage 7. Archeologische elementen

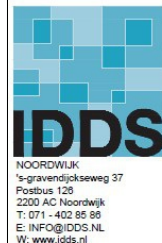
Legenda

- plangebied
  - boringen
  - nieuwbouw
- elementen
- Dijk/Kade
  - Huisterp

IDDs Archeologie

Projectnaam: Weipoortseweg 90-90A, Zoeterwoude
 Projectnummer: 54420218
 OMnr: 4594250100
 Projectleider: SMO
 Getekend door: AWI
 Schaal: 1:1.000
 Datum: 4-4-2018

Ruimte & Ontwikkeling

- Milieu
- Archeologie
- Explosieven
- Ecologie
- Water
- Asbest
- Cultuurtechniek
- Bouw
- Infra